

MAJOWE DNI ASTMY

Astma i POChP to choroby dotyczące głównie oskrzeli. Ich istotą jest obturacja, czyli zwężenie oskrzeli, prowadzące do duszności i kaszlu. U niektórych pacjentów objawy obu chorób są podobne, a wiele leków jest stosowanych zarówno w leczeniu astmy, jak i POChP. Dlatego z okazji obchodzonych w maju Dni Astmy przypominamy o możliwościach skorzystania z programu profilaktyki chorób odtytoniowych – w tym programu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc.

◆ PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB ODTYTONIOWYCH – W TYM PROGRAM PRZEWLEKŁEJ OBTURACYJNEJ CHOROBY PŁUC – ETAP PODSTAWOWY

Jednym z najczęściej występujących schorzeń u wieloletnich palaczy papierosów jest **przewlekła obturacyjna choroba płuc (przewlekłe zapalenie oskrzeli i rozedma płuc)**. Często jej jedynym objawem przez wiele lat jest przewlekły kaszel. POChP prowadzi do niedotlenienia organizmu, a w niektórych przypadkach nawet do śmierci. Dlatego każdy palacz papierosów **między 40 a 65 rokiem życia** powinien sprawdzić, czy jego płuca zachowują zdrowie, czy też starzeją się przedwcześnie. Najlepszym sposobem na sprawdzenie rezerw czynnościowych naszych płuc jest badanie spirometryczne. Badanie to jest proste, niebolesne i trwa około pięciu minut, polega na oddychaniu do aparatu mierzącego pojemność płuc i szybkość wydechu. Nieprawidłowy wynik spirometrii oznacza potrzebę wykonania badania lekarskiego i rozpoczęcia leczenia, dzięki któremu można wrócić do zdrowia.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

- **poradnictwo antytytoniowe** – osoby **powyżej 18 roku życia** palące papierosy
- **diagnostyka i profilaktyka przewlekłej obturacyjnej choroby płuc** – osoby **między 40 a 65 rokiem życia** (pod uwagę bierze się rok urodzenia), które nie miały wykonywanych badań spirometrycznych w ramach tego programu w ciągu **ostatnich 36 miesięcy** i u których wcześniej nie zdiagnozowano, potwierdzonej badaniem spirometrycznym, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, przewlekłego zapalenia oskrzeli lub rozedmy płuc.

UWAGA! Pacjent, który nie spełnia warunków programu również może skorzystać z bezpłatnego badania spirometrycznego w ramach ubezpieczenia w NFZ. W tym celu powinien zgłosić się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub specjalisty, który wyda odpowiednie skierowanie.

GDZIE WYKONAĆ BADANIA W RAMACH PROGRAMU? – W zakładach, które podpisały z NFZ umowę na realizację programu. Lista placówek realizujących badania w ramach programu dostępna jest w Śląskim Oddziale Wojewódzkim NFZ oraz na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl.

JAK WYKONAĆ BADANIA? – Wystarczy zgłosić się osobiście lub umówić na wizytę telefonicznie.

Poradnictwo antytytoniowe obejmuje:

- **zebranie wywiadu dotyczącego palenia (informacje na temat wieku rozpoczęcia palenia, liczby lat palenia, liczby wypalanych dziennie papierosów, liczby dotychczasowych prób zaprzestania palenia i czasu ich trwania, chęci i motywacji do zaprzestania palenia), a także przeprowadzenie zmodyfikowanego testu oceny wielkości uzależnienia od tytoniu**
- **wykonanie badań lekarskich i diagnostycznych, takich jak pomiar masy ciała, wzrostu, ciśnienia tętniczego krwi**
- **badanie fizykalne**
- **edukację antytytoniową, dotyczącą skutków zdrowotnych palenia tytoniu (również biernego), a w przypadku kobiet – wskazanie palenia tytoniu jako czynnika ryzyka zachorowania na raka szyjki macicy oraz zagrożenia dla przebiegu ciąży oraz rozwoju płodu**
- **poradę antytytoniową wraz z zaplanowaniem terapii odwykowej (dla pacjentów chcących rzucić palenie w ciągu najbliższych 30 dni), a w przypadku braku motywacji do zaprzestania palenia – zidentyfikowanie powodu i uświadomienie zagrożenia chorobami odtytoniowymi**
- **prowadzenie terapii odwykowej zgodnie z ustalonym schematem postępowania.**

Diagnostyka i profilaktyka POChP obejmuje:

- **zebranie wywiadu dotyczącego palenia (informacje na temat wieku rozpoczęcia palenia, liczby lat palenia, liczby wypalanych dziennie papierosów, liczby dotychczasowych prób zaprzestania palenia i czasu ich trwania, chęci i motywacji do zaprzestania palenia), a także przeprowadzenie zmodyfikowanego testu oceny wielkości uzależnienia od tytoniu**
- **wykonanie badań lekarskich i diagnostycznych, takich jak pomiar masy ciała, wzrostu, ciśnienia tętniczego krwi**
- **badanie fizykalne**
- **badanie spirometryczne u osób w wieku między 40 a 65 rokiem życia (przy określaniu wieku należy wziąć pod uwagę rok urodzenia)**
- **edukację antytytoniową, dotyczącą skutków zdrowotnych palenia tytoniu (również biernego), a w przypadku kobiet – wskazanie palenia tytoniu jako czynnika ryzyka zachorowania na raka szyjki macicy oraz zagrożenia dla przebiegu ciąży oraz rozwoju płodu**
- **poradę antytytoniową wraz z zaplanowaniem terapii odwykowej (dla pacjentów chcących rzucić palenie w ciągu najbliższych 30 dni), a w przypadku braku motywacji do zaprzestania palenia – zidentyfikowanie powodu i uświadomienie zagrożenia chorobami odtytoniowymi**
- **prowadzenie terapii odwykowej zgodnie z ustalonym schematem postępowania.**

CO DALEJ:

- w przypadku niepowodzenia terapii odwykowej pacjentów ze średnim i wysokim stopniem motywacji do rzucenia palenia, a także wszystkie palące kobiety w ciąży kieruje się do etapu specjalistycznego programu profilaktyki chorób odtytoniowych
- w sytuacji ujawnienia nieprawidłowych wyników przeprowadzonych badań, pacjent kierowany jest na dalszą diagnostykę lub leczenie do odpowiedniego lekarza specjalisty.

◆ PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB ODTYTONIOWYCH – PALENIE JEST ULECZALNE – ETAP SPECJALISTYCZNY

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Etap specjalistyczny programu kierowany jest do osób uzależnionych od palenia tytoniu, **które skierowane zostały z etapu podstawowego** lub z oddziału szpitalnego, a także dla zgłaszających się bez skierowania.

GDZIE WYKONAĆ BADANIA? – W zakładach opieki zdrowotnej, które podpisały z NFZ umowę na realizację programu. Lista placówek realizujących badania w ramach programu dostępna jest w Śląskim Oddziale Wojewódzkim NFZ oraz na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl.

JAK WYKONAĆ BADANIA? – Wystarczy zgłosić się osobiście lub umówić na wizytę telefonicznie.

Etap specjalistyczny programu obejmuje:

- **zebranie wywiadu dotyczącego palenia (informacje na temat wieku rozpoczęcia palenia, liczby lat palenia, liczby wypalanych dziennie papierosów, liczby dotychczasowych prób zaprzestania palenia i czasu ich trwania, chęci i motywacji do zaprzestania palenia oraz wiary pacjenta w sukces)**
- w przypadku osób skierowanych z etapu podstawowego – **ocena informacji o pacjencie, zebranych podczas etapu podstawowego oraz ich aktualizacja**
- **przeprowadzenie wywiadu dotyczącego chorób współistniejących**
- **przeprowadzenie testów oceniających poziom uzależnienia od tytoniu, motywacji do zaprzestania palenia, depresji oraz wywiadu dotyczącego objawów abstynencji**
- **wykonanie badań lekarskich i diagnostycznych, takich jak pomiar masy ciała, wzrostu, ciśnienia tętniczego krwi, badania na oznaczenie tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz – w przypadku osób pomiędzy 40 a 65 rokiem życia, u których nie wykonywano badań spirometrycznych w ramach profilaktyki POChP i nie zdiagnozowano wcześniej przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, przewlekłego zapalenia oskrzeli lub rozedmy w ciągu ostatnich 36 miesięcy – badania spirometrycznego lub RTG klatki piersiowej**

- **edukację antytytoniową**
- **ustalenie wskazań i przeciwwskazań do terapii grupowej oraz farmakoterapii**
- **zaplanowanie schematu leczenia i jego realizacja.**

TERAPIA INDYWIDUALNA

Terapia prowadzona jest około 3 miesięcy w cyklu do 10 spotkań. Badania kontrolne odbywają się po trzech, sześciu i dwunastu miesiącach od rozpoczęcia terapii.

TERAPIA GRUPOWA

Do terapii grupowej kwalifikowani są pacjenci:

- z przeciwwskazaniami do farmakoterapii
- ze słabszą motywacją do rzucenia palenia
- z chęcią przystąpienia do terapii grupowej

Grupa liczy od 10 do 12 osób. Psychoterapia prowadzona jest około 3 miesięcy (zalecany jest cykl 10 spotkań: 1 spotkanie w tygodniu). Celem spotkań jest wzmocnienie motywacji, opracowanie indywidualnego planu rzucenia palenia, nauka nowych zachowań, interakcji grupowych oraz podtrzymanie chęci niepalenia, a także ćwiczenia relaksacyjne. Badania kontrolne odbywają się po trzech, sześciu, a następnie po dwunastu miesiącach od rozpoczęcia terapii.

FARMAKOTERAPIA

Do farmakoterapii kwalifikowane są osoby:

- **palące, silnie uzależnione od nikotyny**
- **ze schorzeniami, w których kontynuacja palenia stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia (w szczególności po zawale mięśnia sercowego, z POChP, po leczeniu raka krtani, w trakcie chemioterapii)**
- **bez przeciwwskazań do farmakoterapii.**

Farmakoterapia obejmuje 3 porady obowiązkowe (porada wstępna i 2 porady kontrolne, w razie potrzeby rozszerzone do dwóch dodatkowych porad kontrolnych) i 3 porady kontrolne przeprowadzane odpowiednio po trzech, sześciu i dwunastu miesiącach od rozpoczęcia leczenia.

Porady kontrolne przeprowadzane po trzech, sześciu i dwunastu miesiącach obejmują:

- **wywiad dotyczący zaprzestania palenia**
- **badanie masy ciała i ciśnienia krwi**
- **badanie tlenu węgla w wydychanym powietrzu**
- **edukację pacjenta i wsparcie psychiczne.**

UWAGA!!!!

- **ETAPEM SPECJALISTYCZNYM PROGRAMU PALACZ MOŻE BYĆ OBJĘTY TYLKO RAZ!**
- **pacjent na każdym z etapów leczenia powinien uzyskać od lekarza informacje na temat możliwości skorzystania z porady telefonicznej w wysokospecjalistycznej Poradni Pomocy Palącym oraz uzyskania wsparcia przez specjalistów tej Poradni.**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2016 roku, Dz. U. poz. 1793 z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. dotyczące świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych oraz warunki ich realizacji (tekst jednolity z 2016 roku, Dz. U. poz. 1743 z późn. zm.);
3. Zarządzenie nr 67/2016/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie zawierania i realizacji umów w rodzaju programy zdrowotne – w zakresach: profilaktyczne programy zdrowotne.

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH:

Śląski Oddział Wojewódzki NFZ

w Katowicach ul. Kossutha 13,

telefon: 32 735 16 00

strona internetowa: www.nfz-katowice.pl

13 maja 2017 r. sobotą roboczą w Śląskim OW NFZ

Uprzejmie informujemy, że sobota 13 maja 2017 r.

będzie dniem roboczym w Śląskim Oddziale

Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia.

W związku z tym, wszystkie Sekcje Obsługi

Ubezpieczonych, Delegatury

oraz siedziba Śląskiego OW NFZ

będą tego dnia pracowały w pełnym zakresie.

Serdecznie zapraszamy w godzinach
od 8.00 do 16.00.

ŚLĄSKI OW NFZ PODCZAS EUROPEJSKIEGO KONGRESU GOSPODARCZEGO

Ludzie biznesu, eksperci oraz liderzy opinii z kraju i zagranicy od 10 maja 2017 roku biorą udział w debatach Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który po raz dziewiąty odbywa się w Katowicach. Podczas trzydniowego cyklu dyskusji i spotkań poruszane są tematy związane m.in. z pozycją kraju na arenie międzynarodowej, rozwojem gospodarki i inwestycjami, energetyką i przemysłem oraz z ochroną zdrowia. W debatach dotyczących sytuacji polskich szpitali udział wzięli pan Jerzy Szafranowicz, dyrektor Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach, a do dzisiaj w stoisku informacyjnym Śląskiego OW NFZ będzie można odebrać Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Jednym z głównych zagadnień podejmowanych podczas tegorocznej edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego był temat zdrowia. Uczestnicy paneli dyskusyjnych rozmawiali m.in. o systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, mapach potrzeb zdrowotnych, sytuacji finansowej placówek opieki zdrowotnej czy Instrumentie Oceny Wniosków Inwestycyjnych w Sektorze Zdrowia.

W przerwach między panelami goście Kongresu mogą odwiedzać stanowisko Śląskiego OW NFZ, by uzyskać wszelkie informacje na temat leczenia w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz korzystania z programów profilaktycznych. To także doskonała okazja do odebrania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego.

